

Ze tmy do svetla

PRACOVNÝ LIST Č.14

JEŽIŠ, VZKRIESENIE A ŽIVOT/VZKRIESENIE LAZÁRA

PODNETY K PRÍPRAVE NA BIBLICKÚ SÚŤAŽ BIBLIA PRE VŠETKÝCH 2020

BIBLIA PRE VŠETKÝCH 2020

DIECÉZNY KATECHETICKÝ ÚRAD BRATISLAVSKEJ ARCIDIECÉZY

Jn 11, 1-44

Bol chorý istý Lazár z Betánie, z dediny Márie a jej sestry Marty. Bola to tá Mária, čo pomazala Pána voňavým olejom a poutierala mu nohy svojimi vlasmi. Jej brat Lazár bol chorý. Preto mu sestry poslali odkaz: „Pane, ten, ktorého miluješ, je chorý.“ Keď to Ježiš počul, povedal: „Táto choroba nie je na smrť, ale na Božiu slávu, aby ňou bol oslávený Boží Syn.“ Ježiš mal rád Martu i jej sestru a Lazára. Keď teda počul, že je chorý, zostal ešte dva dni na mieste, kde bol. Až potom povedal učeníkom: „Podme znova do Judey.“ Učeníci mu vraveli: „Rabbi, len nedávno ťa Židia chceli ukameňovať a zasa ta ideš?!“ Ježiš odpovedal: „Nemá deň dvanásť hodín? Kto chodí vo dne, nepotkne sa, lebo vidí svetlo tohoto sveta. Ale kto chodí v noci, potkne sa, lebo v ňom nie je svetlo.“ Toto povedal a dodal: „Náš priateľ Lazár spí, ale idem ho zobudiť.“ Učeníci mu povedali: „Pane, ak spí, ozdravie.“ Ježiš však hovoril o jeho smrti a oni si mysleli, že hovorí o spánku. Vtedy im Ježiš povedal otvorene: „Lazár zomrel. A kvôli vám sa radujem, že som tam nebol, aby ste uverili. Podme k nemu!“ Tomáš, nazývaný Didymus, povedal ostatným učeníkom: „Podme aj my a umrime s ním.“ Keď ta Ježiš prišiel, dozvedel sa, že Lazár je už štyri dni v hrobe. Betánia bola pri Jeruzaleme, vzdialená asi pätnásť stadií, a tak prišlo k Marte a Márii veľa Židov potešiť ich v žiali za bratom. Keď Marta počula, že prichádza Ježiš, išla mu naproti. Mária zostala doma. Marta povedala Ježišovi: „Pane, keby si bol býval tu, môj brat by nebol umrel. Ale aj teraz viem, že o čokoľvek poprosíš Boha, Boh ti to dá.“ Ježiš jej povedal: „Tvoj brat vstane z mŕtvych.“ Marta mu vravela: „Viem, že vstane v posledný deň pri vzkriesení.“ Ježiš jej povedal: „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie. A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky. Veríš tomu?“ Povedala mu: „Áno, Pane, ja som uverila, že ty si Mesiáš, Boží Syn, ktorý mal prísť na svet.“ Ako to povedala, odišla, zavolať svoju sestru Máriu a potichu jej vravela: „Učiteľ je tu a volá ťa.“ Len čo to ona počula, vstala a šla k nemu. Ježiš totiž ešte nevošiel do dediny, ale bol stále na mieste, kde mu Marta vyšla naproti. Keď Židia, čo boli s ňou v dome a potešovali ju, videli, že Mária rýchlo vstala a vyšla von, pobrali sa za ňou, lebo si mysleli: „Ide sa vyplakať k hrobu.“ Keď Mária prišla ta, kde bol Ježiš, a zazrela ho, padla mu k nohám a povedala mu: „Pane, keby si bol býval tu, môj brat by nebol umrel.“ Keď Ježiš videl, ako plače a ako plačú aj Židia, čo s ňou prišli, zachvel sa v duchu a vzrušený sa opýtal: „Kde

ste ho uložili?" Povedali mu: „Pane, pod' sa pozrieť!“ A Ježiš zaslzil. Židia povedali: „Hľa, ako ho miloval!“ No niektorí z nich hovorili: „A nemohol ten, čo otvoril oči slepému, urobiť, aby tento nezomrel?!" Ježiš sa znova zachvel a pristúpil k hrobu. Bola to jaskyňa uzavretá kameňom. Ježiš povedal: „Odvalte kameň!“ Marta, sestra mŕtveho, mu povedala: „Pane, už páchne, veď je už štyri dni v hrobe.“ Ježiš jej vravel: „Nepovedal som ti, že ak uveríš, uvidíš Božiu slávu?“ Odvalili teda kameň. Ježiš pozdvihol oči k nebu a povedal: „Otče, ďakujem ti, že si ma vypočul. A ja som vedel, že ma vždy počuješ, ale hovorím to kvôli ľudu, čo tu stojí, aby uverili, že si ma ty poslal.“ Keď to povedal, zvolal veľkým hlasom: „Lazár, pod' von!“ A mŕtvy vyšiel. Nohy a ruky mal ovinuté plátnom a tvár obviazanú šatkou. Ježiš im povedal: „Porozvážajte ho a nechajte ho odísť!“

POROZUMENIE TEXTU

Mária a Marta reagujú rôznym spôsobom na smrť brata: Marta beží k Ježišovi, Mária zostáva doma, smúti. Marta vyslovuje svoju dôveru, neskôr aj vieru.

Ježiš hovorí Marte, že jej brat vstane: Marta to pochopí ako vzkriesenie v posledný deň, podľa židovskej viery. Na to Ježiš nadväzuje slávnostným vyznaním: "Ja som vzkriesenie a život."

Marta prešla od presvedčenia, že Ježiš má len zvláštny vzťah k Bohu, k uznaniu, že je Mesiášom.

Aj Ježiš prežíva zármutok: bol hlboko dojatý, zachvel sa.

Práve skrze Lazarovu smrť sa malo osláviť jeho meno. Bola predobrazom Kristovej smrti a vzkriesenia .

Viera je podmienkou k tomu, aby bolo možné vidieť moc Božiu, ktorá premôže rozkladnú moc smrti. Zároveň zázrak samotný má vyvolať vieru u prítomných .

SLOVNÍK

Lazár: (hebr. Eleazar) – „Boh pomáha“. Ježišov priateľ, žijúci v Betánii, ležiacej nad Olivovou horou pri Jeruzaleme. Ježiš počas svojich návštev v Jeruzaleme bol ubytovaný práve u Lazára.

štyri dni v hrobe...: Podľa židovských predstáv sa po smrti duša usiluje ešte po tri dni vrátiť naspäť do svojho tela. Na štvrtý deň „to vzdá“ a telo sa konečne začína rozpadávať a rozkladať.

stádia: grécka a neskôr rímska dĺžková miera, asi 185 metrov. 15 stádií je asi 2,7km

Mesiáš (Kristus): (gr. christos, hebr. mášiach): „Pomazaný“. Starozákonní kňazi boli pri uvedení do „úradu“ pomazaní olejom. Podobne boli pomazaní králi – výnimočne aj

proroci. Izraelský kráľ sa všeobecne tituloval „Pomazaný Jahveho“. „Pomazaný“ sa časom stáva titulom pre očakávaného Záchrancu, ktorý má byť prorokom, kňazom podľa radu Melchizedecha a kráľom.

jaskyňa uzavretá kameňom: Hebrejské hroby boli spravidla jaskyňami. Mŕtve telo sa v nich nezasypávalo, ani sa neukladalo do rakvy, ale sa nabalzamovalo vonnými masťami, ovinulo plátnom a tak uložilo do hrobu. Zdá sa, že po rozpadnutí tela mohli byť kosti premiestnené do zvláštnej schránky a hrob mohol byť znova použitý .

SÚVISLOSTI V PÍSME

k Jn 11,1-2: „Ako išli ďalej, vošiel do ktorejsi dediny, kde ho prijala do domu istá žena, menom Marta. Tá mala sestru menom Máriu, ktorá si sadla Pánovi k nohám a počúvala jeho slovo. Ale Marta mala plno práce s obsluhou. Tu zastala a povedala: „Pane, nedbáš, že ma sestra nechá samu obsluhovať? Povedz jej, nech mi pomôže!“ Pán jej odpovedal: „Marta, Marta, staráš sa a znepokojuješ pre mnohé veci, a potrebné je len jedno. Mária si vybrala lepší podiel, ktorý sa jej neodníme“ (Lk 10,38-42).

Šesť dní pred Veľkou nocou prišiel Ježiš do Betánie, kde býval Lazár, ktorého vzkriesil z mŕtvych. Pripravili mu tam hostinu. Marta obsluhovala a Lazár bol jedným z tých, čo s ním stolovali. Mária vzala libru pravého vzácneho nardového oleja, pomazala ním Ježišove nohy a poutierala mu ich svojimi vlasmi; a dom sa naplnil vôňou oleja. Tu jeden z jeho učeníkov, Judáš Iškariotský, ktorý ho mal zradiť, povedal: „Prečo nepredali tento olej za tristo denárov a nerozdali ich chudobným?“ Lenže to nepovedal preto, že mu šlo o chudobných, ale že bol zlodej. Mal mešec a nosil to, čo doň vkladali. Ježiš povedal: „Nechaj ju, nech to zachová na deň môjho pohrebu! Ved' chudobných máte vždy medzi sebou, ale mňa nemáte vždy“ (Jn 12,1-8).

k Jn 11,4: „Toto urobil Ježiš v Káne Galilejskej ako prvé zo znamení a zjavil svoju slávu“ (Jn 2,11a).

„A my sme uvideli jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodný Syn, plný milosti a pravdy“ (Jn 1,14b).

k Jn 11,8: „Na to zdvihli kamene a chceli ich hádzať do neho, ale Ježiš sa skryl a vyšiel z chrámu“ (Jn 8,59).

„Židia znova zdvihli kamene a chceli ho kameňovať“ (Jn 10,31).

k Jn 11,9: „Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť vo tmách, ale bude mať svetlo života“ (Jn 8,12b).

k Jn 11,11: „povedal: Odíd'te! Dievča neumrelo, ale spí“ (Mt 9,24).

k Jn 11,16: „Boli na ceste a vystupovali do Jeruzalema. Ježiš išiel pred nimi a oni trpeli a so strachom išli za ním“ (Mk 10,32a).

k Jn 11,19: „Veľké množstvo Židov sa dozvedelo, že je tam, a prišli nielen kvôli Ježišovi, ale aby videli aj Lazára, ktorého vzkriesil z mŕtvych. A veľkňazi sa rozhodli, že zabijú aj Lazára, lebo preň mnohí Židia odchádzali a uverili v Ježiša. ... Zástup, ktorý s ním bol, keď vyvolal z hrobu Lazára a vzkriesil ho z mŕtvych, vydával o tom svedectvo. A zástupy mu vyšli v ústrety, lebo počuli, že urobil toto znamenie. Vtedy si farizeji hovorili: ‚Vidíte, že nič nezmôžete?! Hľa, celý svet ide za ním!‘“ (Jn 12,9-11.17-19).

k Jn 11,22: „Preto vám hovorím: Verte, že všetko, o čo v modlitbe prosíte, ste už dostali, a budete to mať“ (Mk 11,24).

k Jn 11,26: „Veru, veru, hovorím vám: Kto počúva moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nepôjde na súd, ale prešiel zo smrti do života“ (Jn 5,24).

„My vieme, že sme prešli zo smrti do života, lebo milujeme bratov. Kto nemiluje, ostáva v smrti“ (1Jn 3,14).

k Jn 11,27: „Obstúpili ho Židia a hovorili mu: ‚Dokedy nás chceš držať v neistote?! Ak si Mesiáš, povedz nám to otvorene‘ Ježiš im odvetil: ‚Už som vám povedal, a neveríte. Svedčia o mne skutky, ktoré konám v mene svojho Otca, ale vy neveríte, lebo nie ste z mojich oviec‘“ (Jn 10, 24-26).

„Žena mu vravela: ‚Viem, že príde Mesiáš, zvaný Kristus. Až príde on, zvestuje nám všetko.‘ Ježiš jej povedal: ‚To som ja, čo sa rozprávam s tebou‘“ (Jn 4,25-26).

„A vy ma za koho pokladáte?“, opýtal sa ich. Odpovedal Peter: ‚Za Božieho Mesiáša‘“ (Lk 9,20).

k Jn 11,33: „Keď to Ježiš povedal, zachvel sa v duchu a vyhlásil: ‚Veru, veru, hovorím vám: Jeden z vás ma zradí‘“ (Jn 13,21).

k Jn 11,40: „Toto urobil Ježiš v Káne Galilejskej ako prvé zo znamení a zjavil svoju slávu. A jeho učeníci uverili v neho“ (Jn 2,11).

„A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami. A my sme uvideli jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodený Syn, plný milosti a pravdy“ (Jn 1,14).

„Keď to Ježiš povedal, pozdvihol oči k nebu a hovoril: ‚Otče, nadišla hodina: Osláv svojho Syna, aby Syn oslávil teba‘“ (Jn 17,1).

k Jn 11,43-44: „Nedivte sa tomu, lebo prichádza hodina, keď všetci v hrobách počujú jeho hlas a vyjdú: tí, čo robili dobre, budú vzkriesení pre život a tí, čo páchali zlo, budú vzkriesení na odsúdenie“ (Jn 5,28-29).

„...a povedal väzňom: ‚Vyjdite! a tým, čo sú vo tme: ‚Zjavte sa!‘“ (Iz 49,9a).

„Potom sa tri razy vystrel nad chlapca, volal k Pánovi a hovoril: ‚Pane, môj Bože, nech sa, prosím, vráti duša tohto chlapca do jeho tela!‘ Pán vyslyšal Eliášov hlas, chlapcova duša sa vrátila do jeho tela a ožil. Potom Eliáš chlapca vzal, zniesol ho z hornej izby do domu, odovzdal ho jeho matke a povedal jej: ‚Pozri, tvoj syn žije!‘ Žena vravela Eliášovi: ‚Teraz už viem, že si Boží muž a že Pánovo slovo, ktoré máš v ústach, je pravdivé“ (1Kr 17,21-24).

„Keď Elizeus vošiel do domu, hľa, chlapec ležal mŕtvy na jeho posteli! Vošiel teda, zavrel za nimi dvoma dvere a modlil sa k Pánovi. Potom vyšiel hore, ľahol si na chlapca, ústa si položil na jeho ústa, oči na jeho oči, ruky na jeho ruky. Keď sa tak naň sklonil, chlapcovo telo sa rozohrialo. Vrátil sa, prešiel sa raz sem i tam po dome, išiel hore a vystrel sa nad neho. Nato chlapec sedem ráz kýchol a otvoril oči“ (2Kr 4,32-35).

k Jn 11,44: „Vzali Ježišovo telo a zavinuli ho do plátna s voňavými olejmi, ako je u Židov zvykom pochovávať“ (Jn 19,40)

„Ja však v spravodlivosti uzriem tvoju tvár a až raz vstanem zo sna, nasýtím sa pohľadom na teba“ (Ž 16,15).

„Zničí smrť navždy a Pán, Jahve, zotrie slzu z každej tváre...“ (Iz 26,8a).

„Preto prorokuj a povedz im: Toto hovorí Pán, Boh: Hľa, ja pootváram hroby, vyvediem vás z hrobov, ľud môj a vovediem vás do izraelskej krajiny. I budete vedieť, že ja som Pán, keď vám pootváram hroby a povyádzam vás z hrobov, ľud môj. Vložím do vás svojho ducha, že ožijete, a dám vám odpočinúť na vlastnej pôde. A budete vedieť, že ja, Pán som to riekol a splnil,“ hovorí Pán“ (Ez 37,12-14).

SÚVISLOSTI U OTCOV A V UČENÍ CIRKVI

Ján Zlatoústý, Komentár k Jánovi Ako prvé teda treba vedieť, že táto Mária nebola tá neviestka, o ktorej čítame u Lukáša (Lk 7,36-38). Táto bola poctivá a ochotná prijať Krista.

Teofylakt Táto choroba nebola na smrť, skôr na zázrak, aby až nastane, ľudia uverili v Krista a vyhli sa skutočnej smrti; preto nasleduje: ale na Božiu slávu. Tu Pán nepriamo povedal, že je Bohom, proti heretikom, ktorí hovoria, že Boží Syn nie je Boh. Na slávu ktorého Boha? Počúvaj, čo nasleduje: aby ňou (čiže chorobou) bol oslávený Boží Syn.

Ján Zlatoústý Evanjelista nás týmto tiež učí, že nemáme byť smutní, keď dobrých mužov a Božích priateľov postihne nejaká choroba.

Ján Zlatoústý Aby zomrel, pochovali ho a ľudia povedali, že páchne, takže by nik nemohol povedať, že ho prebral, keď ešte nebol mŕtvy, a že to nebola smrť ale strnulosť.

Augustín, Traktáty na Jánovo evanjelium A povedal pravdu, keď povedal: „spí“. Pre Pána spal, pre ľudí bol mŕtvy, lebo oni ho nemohli vzkriesiť. Pán ho vypudil z hrobu s takou ľahkosťou, ako ty vypudíš spiaceho z postele. Z pohľadu svojej moci teda o ňom povedal, že spí, ako hovorí aj apoštol: nechcem, aby ste nevedeli, ako je to so zosnulými (porov. 1Sol 4,13). Nazval ich zosnulými, lebo predpovedal, že vstanú (porov. 1Sol 4,16). A ako sa tí, čo každý deň zaspávajú a vstávajú, líšia v tom, čo každý vidí vo sne – jedni majú dobré sny, druhí mučivé – tak každý zaspí so svojím prípadom a s ním i vstane.

Ján Zlatoústý Učeníci mu však chceli zabrániť prísť do Judey; preto nasleduje: 12 učeníci mu povedali: Pane, ak spí, ozdravie. Spánok u chorých zvykne byť znakom uzdravovania. Ako keby povedali: ak spí, nepomôže mu, keď ho pôjdeš budiť.

Ján Zlatoústý Tu však nedodáva: „idem ho vzkriesiť“. Nechcel predpovedať slovami, čo mal potvrdiť skutkami. Tým nás všade učí, že sa máme vyhýbať márnej sláve a že sa nemá ľahko sľubovať.

Teofylakt Niektorí tomu však porozumeli takto: „kvôli vám sa radujem,“ lebo keď som tam nebol, prispieva to k tomu, aby bola vaša viera ešte väčšia. Lebo keby som tam bol, uzdravil by som chorého, čo by bol malý znak, aby som ukázal svoju moc. V mojej neprítomnosti teda zvíťazila smrť, a tak sa skôr posilníte vo viere vo mňa, keď uvidíte, že môžem vzkriesiť i rozkladajúceho sa mŕtveho.

Augustín A pre čo iné Kristus plakal, než preto, aby naučil plakať ľudí?

Augustín, Traktáty na Jánovo evanjelium Aj ty sa teda vo vnútri chvej, ak si pripravený byť znovu oživený. To sa hovorí každému človeku, ktorého tlačí najhorší zvyk. Nasleduje: bola to jaskyňa uzavretá kameňom. Mŕtvy pod kameňom je vinník pod zákonom, lebo zákon, ktorý bol daný Židom, bol napísaný na kameni. A podľa Zákona sú všetci vinní, lebo zákon nie je daný pre spravodlivého (1Tim 1,9).

Ján Zlatoústý Prečo ho nevzkriesil tak, že nechal kameň ležať? Vari ten, čo hlasom pohol mŕtve telo, nemohol oveľa skôr pohnúť kameň? Neurobil to však, aby sa stali svedkami zázraku a aby nepovedali to, čo pri slepcovi: „to nie je on“. Ruky a prístup do hrobu totiž dosvedčovali, že to on je.

Augustín „Odvalte kameň“ mysticky znamená: „odvalte ťarchu zákona a ohláste milosť“.

Augustín, O Pánovom slove Lazárove sestry Mária a Marta, ktoré často videli Krista vzkriesiť mŕtvych, nijako neverili, že by mohol vzkriesiť ich brata; nasleduje totiž: Marta, sestra mŕtveho, mu povedala: Pane, už páchne, veď je už štyri dni v hrobe

Béda Alebo to nie sú slová zúfalstva ale skôr údivu. Alcuin Kristus je ako človek menší než Otec, a preto žiada Lazárovo vzkriesenie od neho; a preto hovorí, že bol vypočutý: Ježiš pozdvihol oči k nebu a povedal: Otče, ďakujem ti, že si ma vypočul.

Teofylakt A Spasiteľov veľký hlas, ktorý vzkriesil Lazára, značí veľkú poľnicu, ktorá bude znieť pri všeobecnom vzkriesení (porov. 1Sol 4,16). ... 44 a mŕtvy vyšiel. Nohy a ruky mal ovinuté plátnom a tvár obviazanú šatkou. Už prichádza uskutočnenie slov: prichádza hodina... keď mŕtvi počujú hlas Božieho Syna a tí, čo ho počujú, budú žiť (Jn 5,25).

Origenes Pán predtým povedal: „hovorím to kvôli ľudu, čo tu stojí, aby uverili, že si ma ty poslal,“ no keby to povedal, a nik by neuveril, vyzeral by ako človek, ktorý nepozná budúcnosť. Preto sa na vyvrátenie toho dodáva: 45 mnohí z tých Židov, čo prišli k Márii a videli, čo urobil, uverili v neho. 46 No niektorí z nich odišli k farizejom a rozpovedali im,

čo Ježiš urobil. Táto reč v sebe obsahuje určitú nejasnosť: tí, čo išli za farizejmi, boli buď z tých mnohých, čo uverili, a pokúsili sa zmieriť s Kristom tých, čo voči nemu chovali nepriateľstvo, alebo boli z iných než z tých, ktorí uverili, a chceli proti nemu podráždiť závistlivú horlivosť farizejov. A zdá sa mi, že evanjelista chce skôr povedať to druhé: hovorí totiž, že bolo mnoho tých, ktorí uverili pre to, čo videli, a že bolo aj niekoľko iných a o nich dodáva: „no niektorí z nich odišli k farizejom a rozpovedali im, čo Ježiš urobil“.

Augustín, Traktáty na Jánovo evanjelium A predsa Pán Lazára miloval: lebo keby nemiloval hriešnikov, nezostúpil by z neba na zem. A dobre sa hovorí, že kto si už privykol hrešiť, páchne. Začne mať veľmi zlú povest', akoby odporný zápach.

Augustín, Kniha 83 otázok A to, že vyšiel z hrobu, značí dušu, ktorá zanecháva telesné neresti. To, že je zavinutý do plachiet, značí, že aj keď sme zanechali telesné veci a myslou slúžime Božiemu zákonu, predsa kým sme v tele, nemôžeme sa vyhnúť nepríjemnostiam, ktoré kladie telo. A že bola jeho tvár prikrytá šatkou, znamená, že v tomto živote nemôžeme mať plné poznanie. A keď hovorí: „rozviažte ho a nechajte odísť“, znamená to, že po tomto živote sa odstránia všetky závoje, aby sme videli z tváre do tváre.

KKC 994: Ba viac, Ježiš spája vieru vo vzkriesenie so svojou osobou: „Ja som vzkriesenie a život“ (Jn 11,25). Sám Ježiš vzkriesi v posledný deň tých, ktorí v neho uverili a ktorí jedli jeho telo a pili jeho krv. Už teraz dáva znamenie a záruku vzkriesenia, keď vracia život niektorým mŕtvym a tým zvestuje svoje vlastné zmŕtvychvstanie, ktoré však bude patriť do iného poriadku. O tejto jedinečnej udalosti hovorí ako o „znamení proroka Jonáša“ (Mt 12,39), ako o znamení chrámu: predpovedá, že vstane z mŕtvych na tretí deň po tom, čo ho zabijú.

KKC 1001: Kedy? Definitívne „v posledný deň“ (Jn 11,24), „na konci sveta“. Vzkriesenie mŕtvych je totiž úzko spojené s Kristovým druhým príchodom (parúziou): „Lebo na povel, na hlas archanjela a zvuk Božej polnice sám Pán zostúpi z neba a tí, čo umreli v Kristovi, vstanú prví“ (1Sol 4,16).

KKC 640: „Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi? Niet ho tu. Vstal z mŕtvych“ (Lk 24,5-6). Prvá vec, s ktorou sa stretáme v rámci veľkonočných udalostí, je prázdny hrob. Sám osebe nie je priamym dôkazom. Skutočnosť, že Kristovo telo nebolo v hrobe, by sa dala vysvetliť aj ináč. Napriek tomu bol prázdny hrob pre všetkých podstatným znamením. Jeho objavenie učeníkmi bolo prvým krokom k uznaniu samej skutočnosti zmŕtvychvstania. Tak to bolo najprv v prípade nábožných žien a potom Petra. Učeník, „ktorého mal Ježiš... rád“ (Jn 20,2), tvrdí, že keď nazrel do prázdneho hrobu, „videl tam položené plachty“ (Jn 20,5), a keď vošiel, „videl i uveril“ (Jn 20,8). To predpokladá, že na základe stavu, v akom bol prázdny hrob, konštatoval, že neprítomnosť Ježišovho tela nemohla byť ľudským dielom a že Ježiš sa jednoducho nevrátil do pozemského života, ako to bolo v Lazárovom prípade.

UŽIVOTNENIE

Ježišovi práve oznámili, že jeho priateľ je ťažko chorý. Hoci je známe, akú veľkú náklonnosť Ježiš prechovával k Lazárovi a jeho sestrám, predsa sa neponáhľala. Kedykoľvek cítiš nutnosť vyzývať Pána, aby sa ponáhľal, uvedom si, že u neho sa nikdy nemusíš obávať, že by niečo zmeškal. On neotále preto, že by váhal, ale preto, že ťa chce pripraviť na väčší dar, než by si bol schopný prosieť. Z Božej perspektívy vyzerajú Božie veci úplne inak ako z tvojej. Aj tie veci, ktoré môžeš vnímať ako veľké nešťastie, dokáže jeho láska premeniť na Božiu oslavu. Nahrad' preto všetku svoju netrpezlivosť a neistotu bezmedznou dôverou v Boha.

Keď prežívame ťažké chvíle, pýtame sa, prečo Boh nekoná. „Kde je ten Pán Boh teraz?“ – pýtajú sa v takých chvíľach mnohí. Zdá sa nám, že posledné slovo patrí smrti, či už smrti fyzickej alebo smrti našich túžob a plánov. Ale pre Ježiša je smrť obyčajným spánkom. Vzkriesiť to, čo je mŕtve, je pre Ježiša práve také ľahké, ako niekoho zobudiť zo spánku. Preto môže Ježiš povedať slová, ktoré sa nám zdajú také absurdné, že je rád, že nebol v Betánii, aby mohol Lazára uzdraviť. Dá im totiž možnosť zažiť niečo väčšie, čo im otvorí srdcia pre vieru. Preto neobviňuj hneď Boha, nebuď z neho sklamaný; uč sa dôverovať jeho moci a jeho láske.

Duša, ktorá je v tak ťažkej situácii urobiť bezvýhradný úkon viery, ako to urobila Marta, dokáže svojou dôverou a oddanosťou Ježišovi urobiť veľkú radosť. Preto jej môže zverovať svoje tajomstvá. Takýto zážitok Ježišovej lásky a dôvernosti je naliehavou výzvou k apoštolátu. Marta sa preto ponáhľala domov, aby aj svojej sestre Márii sprostredkovala účasť na tomto dôvernom stretnutí s Bohom. Ak chceš urobiť svoj apoštolát účinným, prehlbuj najskôr svoju dôveru voči Bohu, on ti odpovie svojou láskou a táto skúsenosť sa začne z teba k ostatným šíriť úplne spontánne.

„Pane, už páchne...“ Marta sa už so smrťou brata definitívne zmierila a zápach rozkladajúceho sa tela je pre ňu jasným dôkazom, že už je po všetkom. Ale pre Ježiša zápach nie je problémom. Dokonca ani zápach, ktorý vychádza z duší usmrtených hriechom. Pri najmenšej dobrej vôli človeka dokáže zvíťaziť aj nad týmto rozkladom. „Ak uveríš, uvidíš Božiu slávu.“ Niet väčšej slávy, ako keď znovu povstáva vo svojej kráse duša, predtým zohavená hriechmi. Ak sa ti zdá, že ťa tvoj hriech neustále premáha alebo ak si už dávno nezakúsil radosť Božieho odpustenia a tvoja duša už zapácha, uver Ježišovi, uver jeho moci. Vzkriesi ťa k životu. „Áno, Pane, ja som uverila...“

Ježišova láska je veľmi nežná. Ľudia často vnímajú Boha ako toho, ktorý je náročný a prísny. A hľa, je tu pred nami Boh, ktorý plače. Plače s nami, plače nad nami... „Hľa, ako ho miloval!“ Náš Boh nie je necitlivý. Je milujúci a plný súcitu. „Srdce sa vo mne obracia, rozhorieva sa vo mne súcit,“ volá Boh ústami proroka Ozeáša (11,8b). Môžeš sa k nemu kedykoľvek obrátiť, má pre teba pochopenie. Nie je len plný súcitu, je aj plný moci. Dokáže urobiť, čo je pre teba osožné. A je aj Múdrosť sama, preto vie, čo je naozaj pre teba osožné. Ježiš prišiel do Betánie nielen vzkriesiť Lazára, ale tiež pred zhromaždenými ľuďmi osláviť Otcovu moc a dobrotu. Aby sme uverili, že koná ako ten, ktorý má moc, volá silným hlasom: „Lazár, pod' von!“

Myslíš, že všetci prijali toto jeho svedectvo? Niektorí pôjdu k farizejom, aby im oznámili, čo sa stalo. V podstate ho išli udať. Kto si zatvrdí srdce, neuverí, „ani keby niekto z mŕtvych vstal“ (Lk 16,31). Skúmaj svoje srdce, či sa nezatvrdzuje pred Božími skutkami v tvojom živote.

SEBAREFLEXIA

„Podme aj my a umrime s ním“ – som ochotný pre Ježiša zomierať, odumierať všetkému, čo ma od neho vzdaluje: hriechu, nemiernosti, plytvaniu časom...?

„Ale aj teraz viem, že o čokoľvek poprosíš Boha, Boh ti to dá.“ Dôverujem Ježišovi, že môže urobiť všetko, čo bude pre mňa nozaoj potrebné? A keď to nedostanem tak, ako by som si to predstavoval – dôverujem mu, že je to preto, lebo má pre mňa pripravené niečo lepšie?

„Veríš tomu?“ Skutočne veríš v Božiu dobrotu, v to, že sa o človeka zaujíma a súcitiť s ním? Veríš, že je milujúci Otec, aj keď musíš prežívať niečo ťažké?

MODLITBA

„Kiež by si, Pane, ráčil prísť a vojsť do tohto môjho hrobu, aby si ma umyl svojimi slzami, lebo v mojich vyschnutých očiach ich nemám toľko, aby som mohol obmyť svoje viny! Ak budeš plakať za mňa, budem zachránený. Ak budem hodný tvojich slz, zbavím sa zápachu všetkých svojich hriechov. Ak budem hodný toho, aby si nejakú chvíľu za mňa plakal, zavolaš ma z hrobu tohto tela a povieš: „Pod' von!“ (11,43), aby moje myšlienky nezostávali v tesnom priestore tohto tela, ale vyšli stretnúť sa s Kristom a žili vo svetle, aby som nemyslel na skutky temnoty, ale na skutky svetla. Kto myslí na hriech, snaží sa uzavrieť sa do svojho svedomia. Za volaj teda von svojho služobníka. Hoci mám omotané nohy a zviazané ruky v zovretí pút svojich hriechov, a hoci som takmer pochovaný do svojich myšlienok a ‚mŕtvych skutkov‘ (Hebr 9,14), na tvoj hlas vyjdem slobodný a stanem sa jedným zo spolustolovníkov na tvojej hostine. A tvoj dom sa naplní vzácnou vôňou, ak budeš strážiť to, čo si ráčil vykúpiť.“ (sv. Ambróz)

ZAPAMÄTAJ SI

„Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť aj keď umrie. A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky. Veríš tomu?“ (Jn 11,25-26).

KVÍZOVÉ OTÁZKY

1. Vyber správnu odpoveď

Chorý Lazár pochádzal z

- A/ dediny Marty a jej sestry Márie
- B/ Betfage
- C/ Betánie

Ježiš mal rád

- A/ Martu
- B/ Máriu
- C/ Lazára

Ako nazývali Tomáša?

- A/ Didymus
- B/ Neveriaci
- C/ Lévi

Komu povedal Ježiš: „Tvoj brat vstane z mŕtvych.“?

- A/ Márii
- B/ Marte
- C/ Salome

Kde bol Ježiš, keď sa dozvedel, že je Lazár chorý?

- A/ v Jeruzaleme
- B/ v Nazarete
- C/ za Jordánom

Keď Ježiš už nechodil verejne medzi Židmi, odišiel do kraja blízko púšte. Do akého mesta?

- A/ Efraim
- B/ Kafarnaum
- C/ Betánia

Keď Mária rýchlo vstala a šla za Ježišom, Židia si mysleli, že

- A/ sa ide vyplakať k hrobu
- B/ chce byť osamote
- C/ sa ide modliť

Keď bol Lazár chorý, sestry poslali Ježišovi odkaz:

A/ „Pane, ten, ktorého miluješ, zomiera.“

B/ „Pane, ten, ktorého miluješ, je chorý.“

C/ „Pane, ten, ktorého poznáš, je chorý.“

Ako ďaleko je vzdialená Betánia od Jeruzalema?

A/ cca 2790 metrov

B/ 15 stadií

C/ asi 3 km

Odpovedz

Čo znamenala Lazárova smrť pre Ježiša?

Čo v udalosti vzkriesenia Lazára dokazuje o Ježišovi, že je „opravdivým“ človekom?

2. Kto povedal komu?

„Podme znova do Judey.“

„Pane, ak spí, ozdravie.“

„Podme aj my a umrime s ním.“

„Áno, Pane, ja som uverila, že ty si Mesiáš, Boží Syn, ktorý mal prísť na svet.“

„Učiteľ je tu a volá ťa.“

„Vy nevíete nič. Neuvedomujete si, že je pre vás lepšie, ak zomrie jeden človek za ľud, a nezahynie celý národ.“

3. Doplň čísla

Keď sa Ježiš dozvedel, že Lazár je chorý, koľko dní zostal ešte na mieste, kde bol?

Koľko dní ležal Lazár v hrobe?

Efraim, dnešné el Tajibe je vzdušnou čiarou vzdialené na sever od Jeruzalema asi

1 stadion je asi